

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2.—, do 100 vrest Din 2.50, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. In eratni davek posebej. Slovenski Narod velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Avstrijski „Heimwehr“ na umiku

Energičen nastop dr. Schobra — Vsi resni avstrijski listi proti prevratnim namenom legitimov

Dunaj, 22. novembra. Zvezni kancelar dr. Schober je voditelje »Heimwehra« obvestil na energičen način, da mora prenehati taktika večnih groženj s prevrati, da bi mogla Avstria končno vendarle priti do mira in da se bodo mogla nadaljevati v parlamentu nujna gospodarska dela.

Po dvodnevnih posvetovanjih na Dunaju so voditelji »Heimwehra« tudi prišli do spoznaja, da bi se poizkus prevrata v Avstriji končal brez uspeha in z velikim polomom. Zaradi tega so nastopili umik.

Sklep voditeljev »Heimwehra« torej pomeni, da se bo ustavna reforma v Avstriji rešila na kompromisnem način in da se bo obvarovala zakonitost v vseh javnih zadevah. Prihodnjem nalogu vlade dr. Schobra pa bo izvedba razorožitve oboroženih formacij v Avstriji.

Dunaj, 21. novembra. Pisanje in odkritje jugoslovenskega tiska in dela dunajskoga tiska, je izvalo bivšega avstrijskega generala Sarkotića, ki je stopil s svojo rezervijo v »Reichspostie« z dne 19. t. m. članek, s katerim skuša braniti svoje stališče izredno značilnimi argumenti. Bivši avstro-ogrski general Sarkotić potrebuje v »Reichspostie« že večkrat ugotovljeno dejstvo, da ta list popolnoma odpira svoje stolpce Habsburgovcem v hrvaških emigrantih, ki ž njeni sodelujejo. Pisanje jugoslovenskega tiska, kakor tudi dela dunajskoga tiska v zvezi z akcijo »Heimwehr«, Habsburgovcem ter takozvane hrvaške emigracije, je postal senzacija svetovnega tiska in na Dunaju bivajočih inozemskih dopisnikov. Sedaj se je pokazalo, kaj se je skrivalo za akcijo »Heimwehr«. Na Dunaju se smatra, da je članek generala Sarkotića v »Reichspostie« samo potrdilo onega, kar so prinašali jugoslovenski listi, opisujoci v polnopolnem objektivnem luč dogodek v inozemstvu. Dunajski tisk sedaj, ko je podal izzval Sarkotić svojo izjavbo, še bolj napadl »Reichspostie«. Ogonoma večina avstrijskega naroda se energično obrača proti Sarkotiću in njegovim pojmašem. Tako piše »Die Stunde«, da je Sarkotić sedaj javno pokazal, da je legitimist, da je bil v »Heimwehr«, da je star Avstrijec in da mu je v posebnem čast, ker sem poslagati vence v imenu bivše cesarice Zite. Sarkotić priznava, da je s Paveličem in Perćem skupni vodja takozvane hrvaške emigracije in hrvaškega pokreta itd.

Nastop našega tiska kakor tudi nekih dunajskih novin že sedaj kaže dalekosežne posledice. V »Heimwehr« samem se vršijo razprave ter se že kažejo različna mišljena. Gotov del »Heimwehr« smatra, da so spravili inozemci kakor Sarkotić in njegovi tovariši ves »Heimwehr« v silno neprijeten položaj pred vsem svetom. Znaten del svetovnega tiska je našel v odkritijih potrdilo za svojo slutnjo o ciljih Habsburgov glede njihovega povratka. Za takozvano hrvaško emigracijo je naravnost fatalno, da jo vodi in tudi na zunaj predstavlja nekdajni guverner Bosne, bivši general Sarkotić, ki se še danes naziva dobrega Avstrije in Habsburga. Na ta način je padla krička z obrazu teh emigrantov, ki so se hoteli spočetka predstavljati kot zaščitniki demokracije in ki so se tako postavili na stran nedemokracije, navajajo svoje želje in obtožbi proti lastni domovini. Svetovna javnost jih lahko gleda sedaj kot predstavnike in organe stare avstrijske monarhije.

Del dunajskoga tiska, zlasti »Die Stunde«, »Wiener Allgemeine Zeitung« in »Der Abend« vodijo še vedno ostro kampanjo proti legitimistom in zlasti proti bivšemu generalu Sarkotiću, čigar krvoljčnosti za njegove vlade med svetovno vojno v Bosni in Hercegovini ne morejo pozabiti. Imenovani listi odkrito ugotavljajo, kdo stoji za vsemi temi akcijami, izjavljajoč, da ne želijo, da bi se sprl avstrijski narod s svojimi sosedji radi mahinacij teh temnih tipov, predvsem pa, da avstrijski narod prav govorju ne sme priti v nasprotje z Jugoslavijo, kar bi radi dosegli ti mračni tipi. Z zadovoljstvom ugotavljajo dunajski krogovi, da jugoslovenski tisk ni nastopal proti Avstriji kot taki, niti proti avstrijski vladi, niti proti celotnemu »Heimwehr«, temveč, da je bil naperjen nastop jugoslovenskega tiska izključno proti temnim tipom, ki so vrinili v posamezne avstrijske kroge, da bi jih zavedli h korakom, in katerih bi kovali samo oni svoj mračni politični kapital. Avstrijski krogovi vstajajo odločno proti takemu delovanju in zahtevajo one-mogočenje generala Sarkotića in njegovih priateljev. Računati je treba z interesu avstrijskega naroda, ki ni zaščiten in ki ga hčemo ti maloštevilni tipi dovesti v spor z Jugoslavijo.

»Die Stunde« napada Sarkotića, izjavljajoč, da ne potrebuje Dunaj legitimistov Sarkotićeve vrste, ki si je na nesrečo izbral prav do mesta za poslednje dni svojega življenja. List zahteva, naj se ta stvar povsem razčisti. Treba je popolnoma odstraniti vtip, da je Dunaj središče vseh mogičnih zarot in intrig, ki imajo svoje niti in svoje početke v davno preteklih časih. List

Vlada ČSR z Nemci ali brez njih?

Kombinacija o osnovanju čiste češkoslovaške vladne koalicije propadla? — V novi vladi bi bili zastopani tudi nemški agrarci in socialni demokrati

Praga, 22. novembra. Po zadnjih vesteh je uspelo odvrniti merodajne politične kroge od sestave čisto češke vladne koalicije. Glavno zaslugo za to to pripisuje predsednik republike Masaryku, ki je včeraj popolno sprejal ministrskega predsednika Udržala ter imel z njim večurni razgovor.

Ceprav se še ni popolnoma opustila misel všenarodne vlade, se razpravlja sedaj o novih kombinacijah, ki imajo za cilj velik koncentracijski kabinet, v katerem bi bili zastopani tudi nemški socialni demokrati in nemški agrarci. Češki politiki so včeraj poudarjali, da Nemci ne bodo prikrajšani, čeprav bi morda prišlo do všenarodne češke vlade. Na češki strani se v tem primeru predstavlja razvoj stvari na tak način, da bi se Nemcem kot odškodnino za to, da ne bili zastopani v vladi, dale večje nacionalne koncesije, vendar pa ni misliti, da bi se Nemci zadovoljili s takimi obljubami.

Tudi možnost tako zvane rdeče - zelene koalicije, ki bi obstojala iz čeških agrarcev in socialnih demokratov

Posaarsko vprašanje v francoskem parlamentu

Briand izjavlja, da je saarsko vprašanje izključno nemško-francoska zadeva

— Pariz, 22. novembra. Na koncu včerajšnje seje zbornice je prišlo o določitvi roka za razpravo interpelacije o saarskem vprašanju do živahnih debat, pri kateri je ministarski predsednik Tardieu postavil vprašanje zaupanja. Tardieu je zahteval, naj se interpelacije odgovore do trenutka, ko bo zborica pričela razpravo o proračunu zunanjega ministrstva. Zunanji minister Briand je izjavil, da ne odgovarja resnici, da je francoska vlada prizadela brez pogodbene odredbi se saarskega ozemlja. Že večkrat je podvajjal, da je saarsko vprašanje izključno nemško-francoska zadeva, o kateri se ne more razpravljati v okviru haške konference.

Znanstveno proučevanje manjšinskih vprašanj

Praga, 22. novembra. AA. Tu je bilo ustanovljeno češkoslovaško društvo za proučevanje manjšinskih vprašanj. Za predsednika je bil izvoljen bivši minister Krofta. Društvo bo proučevalo vprašanja, ki so v zvezi z življenjem in s težnjami narodov manjšin. Društvo bo proučevalo manjšinska vprašanja zgodil zmanjšen in se ne bo vmesaval v ukrepe, ki še bo v tem poslednjem odrejanju državna odločitev.

Prof. Dragoljub Jovanović oproščen

— Beograd, 22. novembra. Danes je državno sodišče za zaščito države dovršilo razpravo proti univ. profesorju Dragoljubu Jovanoviću, ki ga je oprostilo vsake krivide.

Darujte za Jugoslovensko matico

Ljapčev o bolgarskih reparacijah

Ljapčev upa, da se bodo pogajanja o reparacijah ugodno končala — Ponovne demonstracije proti reparacijam

Sofija, 22. novembra. AA. Na včerajšnji seji sobranja je zahteval pred prehodom na dnevni red vodja demokratske stranke Malinov, naj se otvorja razprava o reparacijskem vprašanju, da bi mogla vlada postoli parlamentu potrebna pojasnila, ker zanimalo to vprašanje vso bolgarsko javnost. Nat je vstal predsednik vlade Ljapčev in izjavil:

Gledale na reparacijske dajatve Bolgarske obstojača da načrt. Enega je izdelal odbor strokovnjakov v Parizu. Bolgarska vlada ga je ocenila za nesprejemljivega. Drugi predlog so postavili ministri Velike Britanije, Francije in Italije. Na ta predlog ni bilo mogoče takoj odgovoriti, ker določa letne anuitete po 12 in pol milijonov zlatih frankov. Vlada je morala počakati na pravitev ministrov Burowa in Morova.

Ljapčev je na to izjavil, da ni govor o prekinjanju pogajanj, ki se bodo nadaljevale. Svoj odgovor je zaključil z izrazom upanja, da bodo pogajanja zaključena z ugodnimi rezultati, ki bodo upoštevali sredstva, s katerimi razpolaga Bolgarska.

Sobranje je odobrilo odgovor predsed-

nika vlade in prešlo na dnevni red.

Sofija, 22. novembra. V vseh pokrajinskih mestih Bolgarije so se vršile včeraj velike manifestacije proti reparacijam. V Sofiji in v drugih krajih so pol ure zvonili vsi zvonovi in tulile sirene v tvornicah. Za pol ure je bil ves promet ustavljen. V Sofiji se je približno 10.000 ljudi zbralo pred stanovanjem finančnega komisara Država narodov, kjer so 15 minut ostali v popolnem molku, da tako demonstrirajo proti reparacijam.

Sofija, 22. novembra. AA. Bolgarska agencija poroča: Včerajšnji dan je potekel v miru. Obrati in tvornice so popoldne prekinili delo za pol ure. Med tem časom so avtomobili razdeljevali po glavnih ulicah letake z resolucijo protestnega shoda proti reparacijskim bremenom. Navzite policijske prepovedi se je zbrala na trgu pred katedralo velika množica. Predsednik sofijanske občine, Vazov, je raztroljal množico ukreševanja, ki jih je prejela z višjega mesta, ter pozval prisotne, naj se mirno razdejajo. Manifestantje so pozivu takoj sledili.

Inozemstvo o pogajanjih v Sofiji

Bolgarsko-jugoslovensko prijateljstvo je pogoj za balkanski sporazum

London, 22. novembra. AA. »Near East« poroča o jugoslovensko-bolgarski konferenci v Sofiji in ugotavlja, da je z njih podana možnost ugodne rešitve vseh vprašanj med Bolgarsko in Jugoslavijo. Ne gre samo za prijateljski način likvidirati še obstoječa sporna vprašanja. Problem odnošajev med Bolgarsko in Jugoslavijo ne interesa samo beograjske in sofijске vlade, temveč vse bolgarske in tudi vse druge narode, ki žele, da bi se ohrnali splošni mir. Bolgarsko-jugoslovensko prijateljstvo je glavni pogoj za balkanski sporazum, o katerem se je načrtno govorilo na mirovem Kongresu v Atenah.

Beograd, 27. novembra. »Messenger Polonia« glasilo poljske vlade, izraža upanje, da se bodo sedaj popravili odnosaji med Bolgarsko in Jugoslavijo, in da se bodo na prijateljski način likvidirali še obstoječa sporna vprašanja. Problem odnošajev med Bolgarsko in Jugoslavijo ne interesa samo beograjske in sofijске vlade, temveč vse bolgarske in tudi vse druge narode, ki žele, da bi se ohrnali splošni mir. Bolgarsko-jugoslovensko prijateljstvo je glavni pogoj za balkanski sporazum, o katerem se je načrtno govorilo na mirovem Kongresu v Atenah.

Zarota za osamosvojitev Ukrajine

V Ukraini so sovjetske oblasti izsledile protirevolucionarno organizacijo, ki je hotela osnovati samostojno ukrajinsko državo

Moskva, 22. novembra. Kakor javlja »Tass«, je državna politična uprava Ukrajine odkrila protirevolucionarno organizacijo, ki je osumljena, da je hotela zrušiti sovjete ter pretvoriti Ukrajinovo v meščansko državo pod nadzorstvom neke sosedne države. Organizacija je bila baje v zvezi s Petljurovo centralo na Poljskem ter z nekaterimi zastopniki tujih držav v Ukrailini. — Voditelji in člani organizacije so bili aretirani ter bodo v kratkem sojeni pred vrhovnim sodiščem Ukrailine.

Varšava, 22. novembra. AA. »Pax« poroča: Snoči ob 17. so ukrajinski dijaki v Lvovu demonstrirali pred sovjetskim konzulatom radi razmer v Ukrailini in prejanja Ukrailincev. Sovjetski konzul je

izpalil več strelov iz revolverja. Policija je kmalu za tem razpršila demonstrante in pozvala konzula, naj pojashi, zakaj je strelijal.

delavnički Mirk M. na Ježici. Mirko, ki je pred 3 meseci odpotoval v Argentin, je v svoji delavnički kolesi demontiral, zamenjal posamezne dele, jih nadomestil z drugimi in prebarval, tako da kolesa ni bilo mogoče spoznati. Zdi se, da mu je ta kupčina dobro nesla, da pa so mu končno postala tla prevoča in jo je raje pobrisal v Argentin. Kolo je policija zaplenila in ga bo vrnila lastniku.

Včeraj ponoči so v hlevu gostilnicija Mihe Majcna na Izanski cesti 1. ogledovali v hlevu konje konjški gonač France Bivic iz St. Vida, njegov prijatelj Tone Erlach ter Alojzij Bregar in Josip Govekar, oba hlapca. V hlevu je med njimi ne-nadoma nastal preprič. Bregar in Govekar sta zapustila hlev, na dvorišču pa je eden pograbil ročico ter je v vso silo strešil v vrata. V tem hlevu je Bivic stopil iz hleva. Ročica ga je zadelo v obraz, mu izbilila dva zoba, prebil spodnjo ustnicino in ga precej težko poškodovala. Bregar in Govekar sta se moralis za svoje junastro zgodljavati na policiji, zagovarjala pa ste se, da sta se bala, da ju ostala dva napadeta.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 22. novembra.

Drastičen primer, kako gredo kolesa iz rok, je bil dan na policiji. Tam je namreč prijavil klijčavničar Ivan Geyer, stanjujoč v Vošnjakovici ulici 7, da je te dni opazil pri delavcu Ivanu R., zaposlenemu pri kopanju kanala na Dunajski cesti, da ima njegovo kolo, ki mu je bilo pred letom ukradeno izpred gostilnice »Novi svet«. Spoznal ga je po predstavi v vilicah, čeprav sta bili kolesi zamenjeni in kolo prebarvano. Policija je delavca zasišla in mož je priznal, da je kolo kupil pred 14 dnevi od delavca Mirk M. za 230 Din. Policija je zasišla tudi Mirka, ki je zopet izpovedal, da ga je kupil od Venclja I., ki mu je pa prav pocas kupil v zvezniški

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.79, Berlin 13.5075, Bruselj 7.9014, Budimpešta 987-990 (988.50), Curih 1094.4-1097.4 (1095.9), Dunaj 792.75-795.75 (794.25), London 275.01-275.81 (275.41), Newyork 56.37, Pariz 222.27, Praga 167.45, Trst 295.64.

ZAGREBSKA PREDBORZA

Devize: London 275.40, Newyork 56.38, Pariz 222.25, Milan 295.55, Curih 1095.90, Berlin 1350.50, Dunaj 794.50, Praga 167.45.

INOZEMSKIE BORZEE

Curih, London 25.13, Newyork 515.35, Pariz 20.285, Milan 26.975, Madrid 71.60, Berlin 123.25, Dunaj 72.49, Beograd 9.127, Praga 15.275, Budimpešta 3.025, Budimpešta 90.43, Sofija 3.72.

Glasbena Matica priredi v Parizu 5 koncertov

Zborovodja g. Polič o programu in pomenu turneje Glasbene Matice v Francijo

Ljubljana, 22. novembra.

Jutri ob 8.26 zvečer odpotuje z monakovskim brzovlakom 80 članov pevskega zborna Glasbene Matice pod vodstvom zborovodje, opernega ravnatelja g. Mirka Poliča na 18dnevno turnejo po Franciji. Pevski zbor je imel prvočno na programu 12 koncertov, med njimi koncerte za naše rojake-in-seljence v Lensu, Merlebachu in Annemenu. Ker je podpravila francoska javnost francosko turnejo Glasbene Matice v velikim navdušenjem, je prizakovati, da se bo številko koncertov še dvignilo. Samo v Parizu hočajo prirediti na mesto projektiranih dveh kar pet koncertov.

Zborovodja g. Polič je izjavil o programu in o pomenu turneje Glasbene Matice v Francijo našemu uredu:

Vselej, kadar me kdo vpraša, zakaj gre Matice v Francijo, se spomnim na zgodobico slovenskega literata, ki je hotel nekemu Parizjanu pojasnit odokd je doma, kje prebivajo Slovenci in kaj so. Ko mu po dajšem naporu to vendar ni uspelo, sta se oba sedinila v tem, da je pravzaprav težko in akorajda nemogoče, da bi celo naobrazenec poznal vsake narodit — Azi! Mnogo bolje se menda tudi ni odrezal angleški ministriški predsednik Macdonald, ki je združil Češkoslovaško in Jugoslavijo v eno: Čehoslovaci.

Ce se vprašamo, kaj smo pravzaprav storili doseg, da nas svet spožna, moramo iskreno priznati: malo, zelo malo; in še to, so storili le posamezniki. Do nekake organizirane akcije (kot na pr. na Češkem) se nismo znali in mogli povzpeti. Odprtje Ilirskega spomenika je bil prvi odločnejši korak naprej v tem pogledu; pohod Matice na Francosko naj bi bil drugi! Ali bomo zmožni vzdržati tudi nadalje tempo? Ce bomo, postane Ilirje vendar enkrat v Vodnikovem duhu »Evropin prstan«; če ne, pa se zopet pogrezenemo v tem Aziju. In to pa lastni krvidi!

Matica bo izvajala na svoji turneji program jugoslovenskih komponistov, v pretekli meri in v prvi vrsti seveda slovenskih. Pri izbiri je bil odločilen princip, da se vzamejo v poštov le zrela dela trajne in rečne vrednosti. Ekspozicijen v poskusov se ni moglo vpoštevati, ker ima turneja sicer propagandni karakter, toda splošno nacionalni, ter se je dosledno temu morallo izbrati dela, ki reprezentirajo fakturni nivo naše glasbene produkcije in reprodukcije. Seveda ni bilo mogoče postaviti na program vseh del, ki bi to zaslužila; in to tudi iz raznih tehničnih razlogov. Kot podlaga sta služila koncertna pro-

grama Matice s šolsko in potičejo turneje, ki sta v vsakem pogledu dobre obsege, in ki sta bila dovolj reprezentativna. Program se deli v dva dela; v prvi, ki obsega umetnostno pesem (Petelin-Gallus, Lajovic, Gotovac, Stolcer-Slavenski in Adamčić) in drugi, ki prinaša jugoslovenske narodne pesmi v raznih obdelavah.

Po včini je program naštudiral ravnatelj M. Hubad in mene je doletela nekoliko loga, da prevzemam njegovo prafinjeno in premišljeno interpretacijo, počne subjektivnih in individualnih nlin. Le nekateri pesmi sem mogel študirati z zborom od začetka. Občalujem, da je priljubljenemu in zaslužnemu mojstru danes še nemogoče voditi svoj zbor do novih uspehov in zmag; in želim, da bi v doglednem času to mogel in smel storiti v korist zboru in slovenški pesmi.

Pevski zbor Glasbene Matice sem prevezel koncem januarja t. l. in vam lahko zatrjujem, da nisem nikjer videl toliko prernosti in neprisiljenega drugarstva, obenem pa resnosti in umetniške disciplinarnosti. S takim ansamblom je pravo veselje delati in vsak muzik je lahko vesel ter si more štetiti le v čast, ako smo ž njim delovali. Povod se čuti smorenje organizatornega dela decenijev, sveta tradicija in močna roka vstvaritelja in mojstra te umetniške edinice.

Zelim si le, da bi mogel ohraniti vse te odlične kvalitete, ki krasijo Matičev zbor in z njim doseži več približno isto vtise, ki jih je povod zapuščal pod vodstvom ravnatelja Hubada.

Potrebno pa je tudi, da se postavimo, kajti to bo prvič, kar se začuje slovenska pesem in slovenska beseda na francoskih. Sodeč po poročilih nas francoska javnost prizakuje z resničnim zanimanjem kar je dovolj jasno merilo naraščanje števila nastopov v Parizu, ki so se dvignili od dveh projektiranih kar na pet!

Najvažnejši so seveda nastopi v Parizu (posebno na Sorboni) in v Genovi, kjer započemo pred najširšim mednarodnim forumom; prav tako značilni in važni pa obe to postati nastopi v naših izseljeniških centrih, kjer niso že nestrenno prizakujemo.

Tehnična stran in aranžma turneje je v sigurnih in izkušenih rokah ravnatelja K. Mahnike, ki je že pri turnejah po Češkem in Poljskem, kakor tudi pri turnejah ljubljanske opere po naših državah dokazal svoje redne sposobnosti.

Upam in prepričan sem, da spremlijajo na tej turneji zbor Glasbene Matice simpatije in dobre želje ne samo Ljubljane, temveč celega jugoslovenskega življa, ker je na dlanu, kakršni količine koristi lishk nastanejo za celo državo in srednje afirmacije našega zborna pred tujim in velikim svetom.

Upoštevamo naredbe in se istih tudi radi državno. Ali tudi naredbe morajo biti take, da so izvedljive in upoštevajo tudi naše zdravje in naše blago. Po sedanjem stanju je vožnja s kolesom, tam kjer je predpisana, nemogoča. Torej ali proti predpisom ali pa - pes!

Prosimo torej, da se ali del ceste uredi in določi za kolesarje, ali da dopusti vožnja po levem hodniku v smeri proti Ježici, kjer je ta banket večinoma brez pasantov.

R. P.

Prošnja železniški direkciji

Križišče Dunajske ceste in kamniške železnice v Domžalah je prvo toriče za neštete avtomobilskih in motornih kolesarskih nesreč, da ne stejemo manjših, ki jih doživijo kolesarji in vozovci. To pa ne radi tega, ker tam ni železniških zavrnitev čez to cesto, ampak prav radi tega, ker so Podnevi, dokler se to vidijo, se zelo umestno (celo tako potrebne, da se čudimo, kako je mogoče, da je prehod na Ježici še vedno brez njih, čeprav je isti zelo frekventiran).

Nam je moralno, da se je podjetje železnic, ki imajo polne blazalne pa gluta ušeza, kadar ih prosi revni dijak za stipendijo. Nikjer na svetu ne puste svoje bodoče umetniške generacije tako stradati in trpeti, kot pri nas. Potem se pa tisti, ki so imeli dobro poznanje, trkajo na prsa kot mecen, če kobilj od sestradevca umetnika kako delo.

Italia dela to, česar mi ne napravimo. Čeprav bi bila to naša najsvetješa dolžnost. In pred tem italijanskim kavalirskim činom, nasa mora biti sram!

Č. Z.

Prosleta

Slovenska premiera „Valkire“

Ravnatelj Polič je ponosil gledališki orkester za približno deset glasbenikov, tako da je štel okoli 50 mož. Vendar so bili gošči še predstavki, a tudi rogov za stratobon in efekti koncem II. dejanja ni bilo.

Wagner predpisuje: »Od vseh strani se oglašajo iz daljave bojni rogov, ki se bližajo pologama vedno bolj. Niti »nevihite ne prestanljivi bliksi in grmenjami niemo vidieli; tako je grozotni kaže udarev streli, treškov in bučanja rogov med dvobojem polnoma izostal. Tudi zaključnega efekta III. dejanja, ko »svigne iz skale ognjeni žarek, ki hitro naraste v morje plamenov in bi moral biti ves oder okrog ležeče Valkire Brunhilde v ognju in dimu, ni bilo. Zadostati je moralno, da se je pod Wotanovo silico na deesi in levi za trenutek pojavit ogenj in se takoj izpremenil v lahen dim ter je le na sredini gore plapaloči ogenj.«

Da so morali pri nas odpasti vse konji in da nismo videli niti ene valkire, ki bi drvela »ekozi letete oblače na konju in imela pred seboj truplo ubitega bojevnika,« se razume.

Mnogo premajhen je naš oder za take efekte, ki pa končno tudi niso bistveno važni.

V ostalem je zunajna uprizoritev popolnoma zadovoljevala. Za prvo dejanje so prav dobro porabili sobo in Puccinijevega »Delektia z zahodac«; dodali so le staroameriško izrezlan portal, deblo, ki raste iz tal sobe akoni strop in razprostira vejeve preko nevidne strehe, starinsko ognjišče na desni in prav tako starinsko mizo s sedeži pred drevesom.

Za drugo dejanje je Iv. Vavpotič ustvaril golo, divje skalovje z naravnimi predori in mostovi. Prav slikovito in učinkovito prizorišče, ki ga je z nekaterimi izpremembami spremeno izrabil tudi za tretje dejanje na vrhuncu pečevje.

Siegmund je bil g. Marčec, zunajne zares Junaški in tako premišljeno pravilno kostimiran in maskiran. Njegova kreacija je presestila, dasi je letos že z Josejem pokazal razveseljivo lep in velik razvoj svojega glasu. Bil je po izgovarjanju besedila

odličen, v igri prav zadovoljiv in svobodnejši kakor kdajkoli doseg, glasovno pa zmagoval in simpatičen.

Odlična kreacija je bil Hunding, ki ga je podajal g. Križaj v klasični maski in z imponujočim umetniškim mirom. Idealna, čisto wagnerska osebnost največjega učinka v vsakem pogledu.

G. Prim ožič je povek laške opere, zato mu Wotan ne more preiti v dušo in kri. Partija zahteva nizkega baritona posamezno mogočno prodornosti in zvonkega materijala. Vendar gre Primozu vse priznanje, ker je uveljavil svojo umetniško rutino s globoko vneto.

Siegfried je bila gdž. Majdičeva, krasna v spisu, nepriskovanovo močna v materialju. Zato pa je vse dočasno žara in strasti, bo izvrstna. Prizor halucinacij mora še izdelati.

Brunhilda, ga. Thierry-Kavčnikova, glavna in naslovna ženska partija je pisana za mezzosopransko nekoliko previsoko. Pevka je bila očvidno utrjena od generalne skušnje. Vzlic temu je bila sijajna, v igri živ plamen, glasovno imponujoča. Ne dvomim, da bo izpodita idealna v vsakem pogledu. Žela je največji umetniški uspeh.

Frika, ga. Staglijar - Kogojeva, je bila prijetno presenečenje. Začetnica jaka lepega materialja inteligenčnega sprevnega podajanja in simpatične zunanjosti.

Valkire, prav dobre in smele v igri in nastopaju, vse v oklepih, s šlemi in ščitnimi silicami prav slikovite, so bile g. g. Gaj - Jermanova, Ribičeva, Ramšakova, Spanova, Poličeva, Gerlovičeva, Sterničeva v zopet kop. Ogojeva. Pevski popolnoma točne, izrazite, se posamiči in v ansamblu vrlo zadovoljevala.

Glasba z zanimimi motivi in zlasti v III. dejki, večkrat slišanimi koncertnimi odlokom nikakor ni težka in je tudi naši publiki očvidno globoko ugajala.

Tako lahko ansamblu k popolnemu uspehu dela in znanja priesrečitam.

Fr. G.

Bolgarska umetnica v Beogradu. V soboto dne 23. t. m. bo imel Beograd prvič po vojni priliko, da čuje bolgarskega umetnika, tega dne bo koncertirala v Umetniškem paviljonu bolgarske pianistka gospa Ljubiana Dobri-Hristova, znana umetnica, ki je pridobila tudi priznanje zapadnoevropske kritike. Umetnica je bila znana v bolgarske skladatelje in bivšega rektora sofijske Glasbene akademije g. Dobri Hristova. Leto je, da bi ta umetniški stik obrodil dobre sadove za zbljanje Bolgrov in Jugoslovov. (p)

Vse jubilejne drame in jugoslovenske književnosti sploh opozarjam na zanimiv dogodek, ki se vrši v soboto, 23. t. m. v ljubljanski drami. Vrši se ta večer kreativne predstave in intime drame Velimera Jenčevića, »Brez gubecenja, priznanega arhitekta književnika. Glavne vloge so v rokah gospa Nabokova, sopre Mire Damilović in g. Lovreč, Starčević, Gregorović, Željimirović in Plana. Ob tej priloki izdejata nova stvarička Gledališka lista s podrobnejšimi podatki o teh dramah. Predstavni prizostavljajo avtorji sami. Opazujam občinstvo, da si nabavijo vstopnice z osredom na način pri vedenih blagajnah, v predprodaji v operi. (Telefon 2231.)

Danes se pojde R. Wagnerjeva opera »Valkira« za C obnoviti. Nasledijo g. Majdičeva, g. Thierry, Staglijar-Kogoj, g. Marčec, Primoz, Rompej (ki počasno predstavlja Hundinga) in drugi. Opero dirigira ravnatelj Polič, redira g. Krivec. Prihodnjih vpravitev »Valkira« je predvidena, radi odhoda ravnatelja Poliča v Francijo, v sredini prihodnjega meseca. »Gledališki letenik«, ki je skrivnostno izdelava tega klasičnega dela, pri blagajnah.

Jutri »Beneška noč« izven obnovna pri znamivih cesah. Zasedba fot pri premieri. Dirigent g. Nestor, reditor g. Povše. V nedeljo ob pol 20. svetnik praviti v letnini cesarja Kalmárona opereta »Girofle Márta« z go. Poličem v naslovni partiji. Poletje se nastopajo v vodilnih ulogah ga. Balatovič, g. Krivec. Prihodnjih vpravitev »Valkira« je predvidena, radi odhoda ravnatelja Poliča v Francijo, v sredini prihodnjega meseca. »Gledališki letenik«, ki je skrivnostno izdelava tega klasičnega dela, pri blagajnah.

Opozorjam občinstvo, znasti podobnikom, na nedeljnje predstave nad vse uspehe in nerezljive švedske pravljilne igre »Novesta s krovom«. Zasedba občinstva. Redila Ciril Debevec. Predstava je znana pri znamivih cesah in izven obnovna. — Začetek ob osmih, konec ob pol 11. ur. Obenem opozarjam tudi na znamivno Število Gledališkega lista.

Jutri »Beneška noč« izven obnovna pri znamivih cesah. Zasedba fot pri premieri. Dirigent g. Nestor, reditor g. Povše. V nedeljo ob pol 20. svetnik praviti v letnini cesarja Kalmárona opereta »Girofle Márta« z go. Poličem v naslovni partiji. Poletje se nastopajo v vodilnih ulogah ga. Balatovič, g. Krivec. Prihodnjih vpravitev »Valkira« je predvidena, radi odhoda ravnatelja Poliča v Francijo, v sredini prihodnjega meseca. »Gledališki letenik«, ki je skrivnostno izdelava tega klasičnega dela, pri blagajnah.

Opozorjam občinstvo, znasti podobnikom, na nedeljnje predstave nad vse uspehe in nerezljive švedske pravljilne igre »Novesta s krovom«. Zasedba občinstva. Redila Ciril Debevec. Predstava je znana pri znamivih cesah in izven obnovna. — Začetek ob osmih, konec ob pol 11. ur. Obenem opozarjam tudi na znamivno Število Gledališkega lista.

Beležnica

COLEDAR

Danes: Petek, 22. novembra 1929, kataločni: Cecilia, pravoslavni: 9. nov.

RANAŠNJE PRIREDITVE

Drama: Zaprti.

Opera: Valkira, C.

Kino Matča: Fran baron Trenk (Svetislav Petrović).

Kino Ideal: Naprej Harry (Harry Piet).

Kino Ljubljanski dvor: Slon Nuri (zadnjic).

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Božinc. Rimski cesta: Leustek, Resljeva cesta.

Sport

— SK Mirija (plavalska sekcija). Jutri popoldne ob 17. se vrši v klubiški sobi kavarne »Evropa« sestanek vseh članov. Udeležba pri sestanku je za vse obvezna. Opozorjam podobnikom, da se redno in točno posećuje treningov v tekmovadi. Vsem, ki te treninge zanemarjujo, bo vstop v zimsko kopališče zabranjen. — Načelnik sekcije

— SK Mirija (hokejska sekcija). Jutri popoldne ob 16.30 trening za vse članice na igrišču. Ob 16. sestanek vseh članov v klubiški sobi kavarne »Evropa«. Radi važnosti sestanka je načelnost vse članic neobhodno potrebna. Odobriti se ne bo oprediktivno nobeni. V nedeljo dopoldne ob 11. cross-country trening za vse. V garderoberi je prti načasne ob 10.45. Pri vseh treningih se spremljajo tudi nove članice.

— Nabočnik sekcije — Sekcija Z. N. S. službeno. Danes ob 19 kratka seja upravnega odbora. K temki Villacher SK : Ilir

Dnevne vesti.

— Kralj pokrovitelj Jugoslovenske poveče svese. Kralj Aleksander je sprejet pokroviteljstvo nad Jugoslovensko pevsko zvezo.

— Čajanka na našem poslanstvu v Pragi. Naš poslanik v Pragi dr. Angelićević je priredil v sredo popoldne na poslaništu čajanko članom mafije, katero so se udeležili vsi v Pragi bivajoči člani te za osvobojevanje bratstva naroda velezaslužne organizacije. Med drugimi so se udeležili čajanke kancelar dr. Samal, F. Šia, J. Kvapil, dr. F. Soukup, guverner dr. Pospisil, dr. Nušl, dr. Bienerth, Stepanek, Hajnšman in drugi sotrudniki mafije, kakor tudi vojaška mafija z majorjem Roščikom. Na čajanko je bil povabilen tudi direktor „Jutrac“ dr. Albert Kramer, ki se je slučajno mudil v Pragi in katerega so člani mafije navdušeno pozdravili kot agilnega sotrudnika iz vojne dobe.

— Iz državne službe. Za veterinarja pri srečanju načelniku v Litiji s sedežem v Višnjem gori je imenovan veterinar-pripravnik Josip Drolc.

— Českoslovaški vojaki na vsesokolskem zletu v Beogradu. Vsesokolskega zleta v Beogradu se udeleži tudi českoslovaška vojaška telovadna šola. Kotliko članov bo štela českoslovaška vojaška delegacija na vsesokolskem zletu v Beogradu, se ni jalo jeno, gotovo pa ne bo manjša, nego je bila delegacija jugoslovenske armade na zadnjem vsesokolskem zletu v Pragi. Poleg českoslovaške vojaške šole se udeleži vsesokolskega zleta v Beogradu tudi vojaške šole iz Francije, Rumunije in Poljske. V českoslovaški vojaški šoli, ki ima vsakodnevno dva tečaja, so sami častniki do kapitana.

— Zborovanje naših dermatologov. Tretje zborovanje jugoslovenskih dermatologov se bo vršilo 15., 16. in 17. decembra v Beogradu.

— Nakup soli v Rumuniji. Uprava državnih monopolov je kupila od rumunske monopolne režije za prihodnje leto 3000 wagonov kamene soli, za katere je plačala okrog 12 milijonov Din.

— Zanimanje za panevropsko gibanje. Sledi se je vršilo v Sokolskem domu v Ljubljani lepo obiklano predavanje urednika »Slov. Narod« g. Antona Podbevška o panevropskem gibanju, ki gre za tem, da se osmahuje po vzorcu Zedinjenih držav Amerike Zedinjenje države Evrope. Za panevropsko gibanje se zanima tudi naša akademika omladina. Na povabilo akademika društva »Jadranc« bo g. Podbevšek predaval o Panevropi v ponedeljek 25. t. m. ob 8. zvečer v areni Narodnega doma v Ljubljani. Dne 14. decembra priredi njegovo predavanje Sokolsko društvo v Novem mestu.

— Francosko brodovje v Dalmaciji. Od 10. do 13. decembra bo vkrcaen v splitskem pristanišču del francoskega brodovja in sicer trije moderni ruščici in več manjših bojnih ladij. Francosko brodovje poseti pozneje tudi Šibenik in Dubrovnik. V vseh naših pristaniščih bodo francoski mornarji priesno sprejeti.

— Vejni invalidi, vdeve in sirote se opozarjajo, da poteka rok za prijavo po novem invalidskem zakonu z dnem 30. novembra t. l. in se na poznejše prijave ne bo več oziral. Kdor je ta rok zamudil, mu poznejše prijave in prošnje ne bodo več upoštevane ter izgube zamudniški vse pravice po invalidskem zakonu. Posebno se pa na to opozarjajo varuhovi vojnih sirot, da tega roka ne zamude, ker bi se jih pozneje lahko smatrali odgovorne za škodo, ki bi več malomarnosti nastala njihovim varovancem.

— Koliko plačajo Jugoslovenke za kosmetiko. Zagrebški »Morgenblatt« objavlja zanimivo statistiko, iz katere je razvidno, koliko denarja potrošijo Jugoslovenke za kosmetiko, negovanje obrazu, ruk in nog in splošno lepotičenje. Za razne kosmetične preprave, zobne kreme, ustne vode, rdečila, šminke, barvila za lase, lake za nohte itd. se potroši pri nas na leto okoli 300 milijonov Din. To je ugotovljeno na podlagi letnega uvoza kosmetičnih sredstev iz inozemstva in približno prodaje domaćih kosmetičnih izdelkov. Statistik pa ugotavlja, da se mnogo domoče robe deklariра kot inozemsko blago in kot tako seve dražje prodaja. Iz inozemstva uvažamo približno 76 odstotkov kosmetičnih sredstev, domaća producija pa znaša 24 odstotka. Kje se porabi največ kosmetičnih sredstev, statistikar ne nавaja, verjetno pa je, da v tem pogledu prednjacita Beograd in Zagreb. 300 milijonov Din je vsekakor čedna vsoča in bi se dala druzčič porabiti!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izpreamemb. Tudi včeraj je bilo po vseh krajev naše države meglemo in oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 18, v Skoplju 16, v Beogradu 14, v Sarajevu 12, v Zagrebu 8, v Ljubljani 6, v Mariboru 6 stopinj. Dan je kazal barometer v Ljubljani 769.2 mm, temperatura je znašala 5.9.

— Smrtna kosa. V sredo je umrla v Gradcu ga. Marija Klementič, roj. Prešern, soproga uglednega krojaškega mojstra. — Včeraj je umrl v Ljubljani trgovski potnik g. Anton Strnad. Pogreb bo jutri ob 16 iz mrtvica slike splošne bolnice. Blag jima spomin! Težko prizadetim rodbinam istreni sožalje!

— Ogromna tativna v Zagrebu. Veletrgovina L. Grivičić je ena načinljivih zagrebških trgovskih podjetij s svilno in raznim manufakturnim blagom. V trgovini so že pred dobrim letom opazili, da izginja na zagonetni način razna roba, vendar tatu niso mogli do živeka. Končno je Grivičić tativne prijavil policiji, ki je prileča uslužence nadzorovati. Detektivi so ugotovili, da krade blago poslovodia Ante Rukavina, ki je bil sam doloren za kontroliranje uslužencev, predvsem pa delavcev. Policia je ga zaprla. Toda tativne klub temu niso ponehale. Iz trgovine in skladišča je izginjala dan za dan različna roba in potrebita se je kmalu prepričala, da ima opravka s drugimi rafiniranimi tativci, ki da so kradli na svojo pest. Čeprav se je kradlo že več mesecov, se je detektivom še sedaj dosrečlo priti lopovom na sled. Te-

dni so namreč prišli Franja Bzik, ki je prodajal načinešo svilo za bagatelo. Svetlo je kulinila neka dama po 20 din meter. Čeprav je bila vredna najmanj 20 krat toliko. Dama je izdala prodajalcu in tako je prišel policiji v roke Božik.

— Smrtna nesreča v Zagrebu. V sredo se je v Zagrebu prijetila težka nesreča, katera je zrejve postal 40letna delavčka Josipa Munović. V Vlaški ulici to je dovozil avtomobil. Težko poškodovan so prepel ali včeraj v bolnički, kjer je pa podlega poškodbam. Avtomobil il je zlomi hrbenico.

SLON NURI
se danes postavlja od Vas. Poslednjih se znamenom in cvičkom okrepa in njegova videnja dobra želja je, da ga danes še običete. Postavljal se bo od Vas pri poslednjih svojih gasopredstavah danes ob 4. % na 7. %, 9. ura. Nato potuje naprej po svetu, zakaj povod so želeni negove zabave in pristoga humorja.
KINO LJUBLJANSKI DVOR
Ob 4. % na 7. %, 9. ura.

— Uboj v Zgornji Volčini. Martinovanje je bilo to pot na Štajerskem zares krvatu. Iz vseh krajev poročajo o poboji in o smrtnih žrtvah, pa tudi v mariborskoj bolničico so nrenelel več težko nenesrečenih. Krav prete je bil te dni tudi v Zgornji Volčini v Slovenskih goricah. Tam so se pislani fantje strelili, a gostilničar ih je postavil pod kap. Zbralji so se pred gostilino in začeli streljati v sobo, pa k sreči niso nikar zadeli. Nato so se zaleteli v vežna vrata in hoteli vdreti v gostilno. Gostilničar je v silobranu snel s stene puško in ustrelil med napadale. Posnetnik Feliks Naidenik se je zgrudil mrtve na tla, drugi so pa pobegnili.

— Zahrbten umor v Kačnu. V Kačnu je v nedavno brez sledu izginil posnetnik Lazar Palič. Te dni pa so bili orožniki obveščeni, da so iz stranskega rokava Dunava potegnili truplo utopljenca, ki je identičen s pogrešanim Paličem. Pri obdukciji trupla so zdravnik ugotovili sledove davljena na vratu in praski na obrazu. Kar prica, da je bil Palič umoren. Zato so aristički nlegovo ženo Tino, brata Toma in oba sinova pokonjena. Toma in Mladenova rodbina je namreč osumljena umora.

Iz Ljubljane

— Ij Večer izrednega umetniškega učinka in prijetne družabne zabave bo letošnji novinarski koncert na praznik narodnega ujedinjenja 1. decembra. Z novinarskim koncertom se otvorja vsako leto v Ljubljani doba plesov in družabnih prireditvev, obenem pa pravljiva Ljubljana s predstavniki civilnih in vojaških oblasti in vseh večjih ustanov praznik ujedinjenja. Zato ni čuda, da so novinarski koncerti tako priljubljeni in da dosežejo uspeh, s kakršnim se ne more pohvaliti nobena druga koncertna prireditvev. Letoski novinarski koncert bo še posebno zanimiv, ker je sestavljen spored tak, da bo ustrezeno še tako razvajeni koncertni publici, družabna zabava po koncertu pa budi nudila občinstvu v izobilju vsega, kar si začeli človek, ki se hoče razvedriti in pozabiti na vsakdanje skrbi.

— Ij Stavbna gibanje v Ročni dolini. V povojnih letih se je zgradilo v ljubki Ročni dolini 168 stanovanjkih hiš in vil. Lani je zraslo tam še 40 poslopij. Letošnje stavbno gibanje je pa že precej zaostalo za lanskim, zakaj postavilo se je samo 16 po večini višokopritličnih domačij. Tako je zrasla v zadnjem času na Cesti IV. visokopritlična Hrvatska hiša. V njej bo tudi podstavno stanovanje. — Na Cesti XV. se je prizidal k hiši (št. 4a) še en trakt. To enonadstropno poslopje je last prazgarne Čika, družbe z o. Prizidan trakt je pač spravljen pod streho, omelan pa še ni. — Prebelilo se je letos preceplje številno hiš, ker so naši rožnodički vobče kako vneti za linočnost svojih domačij. Tako je dobila med drugimi novo zunanjščino lice na Cesti V. Koželjeva pritlična hiša štev. 10 ter na Cesti IV. pritlična hiša štev. 8. Ob novo otvorenih cestah in ulicah je bilo še lepo število stavb. Precejšen Končanov travnik je parceliran in bo v par letih tudi zazidan Marsikdo, ki si namerava zgraditi svoje ognjišče, je že kupil evert v ta namen.

— Ij Ulični napis, ki niso več na svinjem mestu. Star šišenski občan nam piše: Že v poletnih mesecih so prekrstili prejšnjo Slovensko ulico v Aleševi ulici, vzdolj temu je ostala na hiši, kjer je mestna mitnica, stara ulična označba z vesmi hišnimi številkami, ki so v tej ulici. Dalje se je odprlo mnogo modernih, širokih cest in ulic, a zmanjšalo pa hišah uličnih napisov. Koliko brezpotrebnih potov morajo na praviti ljudje, ki iščajo tod okoli svojih srodnikov, pristajevi in znancev. Zejeti je, da se ta nedostatek čim prej opravi. V začetku in na koncu ulice stoeča hiša najdobri začasni omički, magari na leseno desko. In ljudem bo z njim zelo ustrezeno.

— Ij Napravite prehode čez blazine, ceste in ulice. V zadnjih letih se je iznabralo čez prometne ceste in ulice nekaj prehodov iz porfirnih kock, a še ne povsod. Tako bi bilo zelo na svojem mestu prehod v Gradišču, kjer za križ Simon Gregorčičeve ulice. Tem prehodom bi se sosebno ugrodilo obiskovalcem dramatske gledališča, da ne bodo brodili po blatu in brozgi.

— Ij Kino Ljubljanski Dvor. Opazujemo, da se vrši jutri v soboto ob pol 15. do 16. ure mladinska predstava: Vrelo zdravja in lepote po znižani cenji Din 3 za osebo. Krasen telesno vragovan film, velezanljiv in značilno starejši.

— Ij J. N. A. D. »Jadranc«. Na XX. rednem občinem zboru našega društva je bil izvoljen naslednji odbor: Predsednik: Puc Boris, jurist; podpredsednik I.: Gosak Zdravko, jurist; podpredsednik II.: Krapež Dušan, tehnik; tajnik I.: Razpotnik Račko, tehnik; tajnik II.: Kosmatin Jože, filozof; tajnik III.: Koman Boris, filozof; blagajnik: Prosen Franc, tehnik; čitalničar: Žagar Anton, filozof; knjižničar I.: Hrovatin Viktor, filozof; knjižničar II.: Mekušar Maks.

technik: arhivar: Adamč Milan, tehnik: gozdopodar: Kremljar Stanislav, tehnik: Revisor: Iskra Vekoslav, Ravnikar Stanislav, Omnikladič Franjo, vsi trije juristi.

— Ij Ruska Matka. V nedeljo, dne 24. t. m. priredi Ruska Matka na univerzi (I. soš. št. 69) predavanje g. profesorja na juridični fakulteti v Beogradu dr. Teodora Tarjanovskega o predmetu: »Koncepta zgodovine v sodobni Rusiji. Začetek ob 18. Vstop prost.

— Ij Opazujemo na velezbayno koncertno Moralno način. ki jo uporablja v soboto 23. in nedeljo 24. t. m. Šentjakobski kleščalnički oder. — Predprodaja vstopnice v trgovini Peter Šterk načel Miloš Karničnik, Stari trg 18. Poselite predstavo.

Smučarji
I-a modri ledni
dobite pri
manufakturi

Rehberg

Selenburgova ulica štev. 4
Kreditni sistem!

— Ij Tridesetletnica. Prvega društva blihnih posnetnikov v Ljubljani se bo praznovala v soboto, dne 14. decembra t. l. zvečer v veliki dvorani hotela »Unione« v Ljubljani.

— Ij »Soča«. Jutri predavanje. Pričetek ob 20.30. Predaval bo g. prof. Ivan Dolenc o dr. Kreku.

— Ij Akad. klub za Društvo narodov. Občini zbor našega društva se vrši utri ob 15. v sobi št. 90 na univerzi. — Odbor.

— Ij Počasnenje spomina pokojne ge. Karoline Dobrje daruje ga. Eliza Mikl, 100 Din za slepe.

Iz Celja

— Ic Dve izgubi. Marija Zgoznikova, stanujoča na Pristavli za Starim gradom, je izgubila pred dnevi pri blagajni na celjskem kolodvoru stodinarski bankovec. — Žena cinkarskega delavca Lucija Medvedova je izgubila pred dnevi v Prešernovi ulici črna ročna torbica, v kateri je imela 940 Din gotovine. Počeni najdlje se napolnila z napravljeno debato o postopjanju policije napram tisku, kajti domači tisk je očital policiji, da daje inozemskim novinarjem informacije, katere domači tisku prikriva. V torki je policija aretirala nekoga umobolnega, ki se

— Ij Otvoritev moderne kavarne v Celju. Bivlo kavarne »Merkur« v hiši Hraničnega in poslovnega društva v Celju na Krekova trgu pred kolodvorom so popolnoma moderno preuredili in renovirali in jo je preveli znani strokovnjak, bivši popularni plačilni nastekar v kavarnej »Evropa« v Celju g. Ignacij Lebič. Kavarne je res krasna, moderna in luksurozna. Otvori se jutri opoldne.

Šošol

— Za II. jugoslovenski vsesokolski zlet v Beogradu so določeni predmeti in znamenitni dnevi takole: 8. in 9. junija so nastopi srednješolske mladine, 15. in 16. junija nastopila deca in narački, 22. junija volstvo, 27., 28. in 29. junija pa so glavni znameni dnevi. Poglavitne točke spredaje glavnih znamenitosti dan po dan: 1. dnevi bodo, kolikor je dosegel znamenito, tele: prostre vaje članov, prostre vaje članic, prostre vaje starejših bratov s palicom, orodje na telovadbi, nastopi posameznih šup, moška in ženska staleta, nastopi Čehoslovakov, Poljakov in Rusov ter nastop vojaštva. Komisjski ogled se vrši 25. t. m. ob 15 na hruški mestu.

— Ij Otvoritev moderne kavarne v Celju. Bivlo kavarne »Merkur« v hiši Hraničnega in poslovnega društva v Celju na Krekova trgu pred kolodvorom so popolnoma moderno preuredili in renovirali in jo je preveli znani strokovnjak, bivši popularni plačilni nastekar v kavarnej »Evropa« v Celju g. Ignacij Lebič. Kavarne je res krasna, moderna in luksurozna. Otvori se jutri opoldne.

— Ij Velja tudi za nas. V zadnjih številkih vseh mesecih so prekrstili prejšnjo Slovensko ulico v Aleševi ulici, vzdolj temu je ostala na hiši, kjer je mestna mitnica, stara ulična označba z vesmi hišnimi številkami, ki so v tej ulici. Dalje se je odprlo mnogo modernih, širokih cest in ulic, a zmanjšalo pa hišah uličnih napisov. Koliko brezpotrebnih potov morajo na praviti ljudje, ki iščajo tod okoli svojih srodnikov, pristajevi in znancev. Zejeti je, da se ta nedostatek čim prej opravi. V začetku in na koncu ulice stoeča hiša najdobri začasni omički, magari na leseno desko. In ljudem bo z njim zelo ustrezeno.

— Ij Napravite prehode čez blazine, ceste in ulice. V zadnjih letih se je iznabralo čez prometne ceste in ulice nekaj prehodov iz por

Augustus Moir

46

Črna maska

Roman

Sandy je pustil Jima z avtomobilom samega, da najame motorni čoln z dvema mornarjema. Ozrl se je na mornarje, nad katerim je ležala gosta megla. Zakrivala je vse, videlo se je samo nekaj korakov naprej. Sandy je vedel, da bo najteže prepricati koga, da bi se napotil s svojim motornim čolnom v zaliv in iskal v gosti meglji parnik.

Cez pičlo uro se je vrnil k avtomobilu.

— Je že v redou, — je dejal zmago-slavno. — Našel sem pogumnega moža. Mac Cunn se imenuje in svojega nečaka privede s seboj. Kaj pravite? Ne, Jim, ne morete se odpeljati z menoi. Obžalujem. Za vas imam važno delo.

Jim s tem ni bil zadovoljen. Sandy mu je pojasnil nalogu, ki mu jo je hotel doveriti.

Glejte, zanimala sva že zadnji eksprejni vlak proti jugu. Ko povem Fairfaxu, kaj se je zgodilo, bo hotel čim grej prispeti v London. Nočem, da bi se zadržal v Glasgovu s čakanjem dolnega brzovlaka. To ni potrebno, če lahko poletimo z aeroplano. Me razumete?

— Da, gospod, — je odgovoril Jim, — toda megla...

Megla leži morda samo pri tleh. To je eno, kar morate ugotoviti. Telefoničar na najbližje letališče in vprašajte, če nam lahko postrežojo s potniškim letalom. Storite vse, kar morete, kajti od tega je odvisno mnogo, morda tudi Hepburnovo življenje.

Dobro, gospod. Ko bo to urejeno, počakam z avtomobilom tu, da se vrnete. Srečno pot, gospod! — Jimov glas je pričal, da je že premagal razčaranje.

Ločila sta se. Jim se je odpeljal z avtomobilom, Sandy se je pa vrnil v pristanišče.

Mac Cunn mu je bil obljubil, da se pripelje z motornim čolnom k stopnicam, da je zet četrt ure in Sandy se je navorozno izprehal po obali. Zdaj, ko je imel zasnovan načrt, ga je hotel čim

prei uresničiti. Zavedal se je, da se bliža borba vrhuncu in v duhu je želel, da bi ne bil izbral Redporta na kraju odločilnega spodaja. Colensovi pajdaši bodo gotovo tu prežali na Fairfaxa. Po informacijah uradnika parobrodne družbe Strath Line so nameravali v Redportu izkrcati večino potnikov prvega razreda. Doslej je šlo še vse gladko.

Sandy se je ustavljal poslušati, če mu kdoli sledi, po tem je pa nedavno došlo. Zdajo se mu je, da sliši brnenje motorne čolna, pa se je menda zmotil. Kar je zasišal nagle korake po obali. Ali je se vračal Mac Cunn, da mu sporoči, da ni vse v redu — ali pa čoln še ni bil prizvoden? Toda koraki so se izgubili mimo njega v meglo in Sandy si je oddahnil.

Mimmo je deset minut in še deset, a Mac Cunnu ni bilo od nikoder. Sandy je začelo skrbeti. Večkrat je slišal v bližini korake, toda v gosti megli ni viden, kdo hodi mimo njega. Kar je zasišal korake z obeh strani. Ustavljal se je in čakal, kaj bo. Lahni koraki so se začuli na obali za njim in ko se je obrnil, je zagledal v megli visoko postavo. Prijaznil si je namenoma cigareto, da bi bolje viden prišleka.

Kar je zasišal za seboj sumljiv ročni. Naglo se je obrnil. Iz megle se je prikazal neznanec, ki je bil komaj pet korakov oddaljen od njega. V roki je držal kratko železno palico, dvignil je in izalčal proti Sandiju.

Sandy je odskočil. Če bi ne bil tako uren, bi mu bila palica priletel v glavo. Tako ga je pa zadela samo v ramo in sicer tako močno, da je izgubil ravnavesje. Opotekel se je in iskal opore, pa je ni našel. Prepozno je spoznal nevarnost. Videl je, kako se je napadalec zarezal nad njim, po tem je pa padel v morje.

Lepa neznanka

Polagona se je Hepburnova vracala zavest. Prvo, kar je začutil, je bil občutek miru. Ni slišal več brnenja motorja, telo ga ni več bolelo pri vsakem sunku drvečega avtomobila. Iz tega je sklepal, da se je avto, kamor so ga bili vrgli, ustavil.

Iztegnil je roko. Bil je zelo presečen, ko se ni dotaknil lesene stene

avtomobila, temveč melike blazinice. Kmalu je spoznal, da ne leži na nosilkah, pokrit z grobo odoje. Ležal je na kraskni postelji in glava mu je počivala na mehki blazinici.

Sicer pa ni imel pojma, kje je. Zdajo se mu je, da vidi v temi motnicu obrise visokega okna, skozi katero si je luma, pa se ni mogel prepričati, če prav vidi. Po tem je zatisnil oči in se znova onesvestil.

Zdramil ga je luč. Ozrl se je in spoznal, da leži na lepi postelji, ob kateri je stal mož s podstavkom v rokah. Mož je postavil podstavek na orientalsko mizico, potegnil je žepa sivo stekleničico, vzel iz nje tri tablete, jih vngel v skodelico in nahlil v močne črne tekočine. Hepburnu je zadalo po močni kavi.

Ta čas, ko je neznanec učival kavo, se je Hepburnova radovalno oziral. Videl je, da leži v veliki, razkošno in okusno opremljeni sobi. Soba je bila okrogla in luči so bile pritrjene kot baklje na steni, prevlečeni s krasnim črnim blagom. Visoko okno, segajoče do stropa, je nekajko motilo okroglo obliko sobe.

Neznanec se je vrvravnal.

— Popijte tole, gospod Hepburn, — je dejal s tihim, melodičnim glasom. — To vas okrepi.

S težavo je Hepburn sedel. Glava mu je bila še težka in roka, v kateri je držal skodelico, se mu je tresla. Zdaj je več dvomil, da so to posledice močnega narkotičnega sredstva. V dušku je popil kavo in omahnil nazaj na blazinice.

— Zdaj mi je odleglo. — je dejal in se ozrl na neznanca. — Ali mi lahko poveste, kje sem?

Neznanec je molča stopil k vratom. Ugasnil je luč in se ozrl čez ramo na Hepburna.

— Zdaj bo govoril z vami gospod Prior.

V sobi je znova zavladala tema. Začelo se je odpiranje in zapiranje vrat in rožnjanje ključa.

— Gospod Prior! — je ponovil Hepburn.

Darujte za Jugoslovensko matico

Jadransko posavska čisljarna
d. z o. z. v Kranju

Podružnica
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 25.

Na drobno. Na debelo.

Oglejte si pred nakupom čevljev našo znamko „JADRAN“.

Veliko izbiro čevljev za sport, turističko, smuk, dnevni štrapac, delavske za rudnike in za šumarje.

Zaloga snežnih čevljev in galoš. — V dežu in snegu so naši čevlji neprekosljivi.

Vsi izdelki so garantirano ročno delo in priznani po vsej naši državi kot najboljši, nedosežni v kvaliteti in jakosti ter prekajo strojne izdelke.

Vsa popravila, kar-kor tudi popravila galoš in snežnih čevljev se sprejemajo.

„OLLA“
GUM...?
NAJBOLJA!
Dokazano najpopolnejša!

Mali oglasič

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko trdi v znakih.
Za odgovor znamkoi — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam — Najmanjši oglas Din 5 —

Posestvo

40 ha dvor in travnikov z gospodarskim iposlopom oddal v način Boris Samsa, Poganik-Litija. 2564

Igličast gozd

velikega obsega, za goščevje, kmetijstvo. Izbrane ponudbe na naslov: »Drvara«, Zagreb 4. Kanal. 2563

Zastopniške

iščemo za vse mesta Jugoslavije za nov in odličen posel, proti plači in proviziji. Javite se osebno ali pismeno na naslov: Trgovsko poduzeće, Beograd, Kolarčeva 5. 101. levo. 2555

Hotel-restavracijo

penzion ali sanatorij v Krapinske Toplici vis-a-vis kopališča oddam v način. Moderna zgradba, brez inventarja, v pritočju 3 krasnih velikih lokalov, 2 manjši so bi za restavracijo in kavarno, kuhinja, loža za portinjo in vse potrebe prikladne, v prvej nadstropji 10 velikih sob, 3 manjše, vse parterirano in opremljeno z modernimi pohištvi s pohištvinami in lesencami, sobe za služenje, 2 veliki vendarji, ves konfekt, angleški kloščeti, vodovod, napajanja razsvetljiva, klet, kanalizacija, telefon, semčenski vrt in zelenjadni vrt, postajališče avtobusov, žarišče, vse za odličnega državnega življenja, odprtje poleti in pozimi. Pogodbina na več let. Odda se s 1. januarjem 1930. V pošteni prejde samoučni ponudniki, zmožni slovenščini in nemščino. Ponudbe nasloviti na: Jurčovič, lastnik, Zagreb, Pričak 6. 105/1.

Prevzel sem zopet gostilno

v Kersnikovi ulici št. 5 ter točim lastno v Zatonu prečama vina najboljšega kvalitete, črno ala teran Din 11., opolo belo Din 11., opolo ruže Din 11., viško črno Din 13., prošek prima Din 30., tropinovec iz lastne žganjarske Din 40., oliveno olje Din 20., pravi vinski kis Din 6. Po navedenih cenah točim tudi na Cankarjevem nab. Št. 5 in Šiški na Podnikovici cestni št. 17. Za obilen obisk se priporoča Ivan Lasan. 2550

Dvonadstropno hišo

lepo, na vogalu, stanovanjskega zákona prosti, 5 stanovanj in velika klet za skladališče ali vinski trgovino, takoj prodam. Sobe so pravne za penzion, v to svrbo deloma že opremljene. Vpeljan je tudi doči in mizli vodovod, za penzion zelo uspešno, kjer še ne obstaja takoj podjetje. Natančneje podatke daje K. Brejška, Celje Gregoričeva ulica 3. 2489

Klavirji!

Svarim pred nakupom navidezne blaga, češi klavirjevi!

Kupujte na obroke

od Din 400.—

prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Höfli. Stiagi originali, ki so nesporo najboljši (lahka, precizna mehanika). Prodaja jih izključno le sod izvedenec in biv. učit. Glasbeni Matice

Alfonz Breznik

Mestni trg 3

Najcenejša posolevalnica.

Poroka in ločitev po telefonu

Rekord praktičnega amerikanizma sta dosegla mlada zakonca Is Ford Wortha v Texasu, ki sta se nedavno poročila po telefonu. Razdalja med začetnico in rezultato je znašala v hipu, ko se je vršila poroka, 2000 milij. Pri poroki in pred poroko se sploh nista videla. Seznanila sta se s pomočjo oglasov. Seleko so bile urejene trgovske zadave, ki so potrdile mož k zeni.

Preden se je pa sestal z njo, je zvezel o nji toliko slabega, da je takoj vložil tožbo in zahteval ločitev. Ženo je obvestil o tem telefonično. Odgovorila mu je, da nima nič proti ločitvi. Tako sta se poročila in ločila po telefonu, ne da bi se sploh poznala.

Dan dečkov

Tudi pri nas bi bili dečki veseli, če bi jim prizeli poseben teden, kakor za imajo v Los Angelesu. Teden dečkov preprejajo zato, da bi opozorili mesto in očete na nje. Mater ni treba opozarjati, saj same dovolj skrbe za svoje malčke. Motil bi se pa, kdo bi mislil, da praznujejo teden dečkov tako, kakor praznujejo slike priedritev v Evropi. Američani delajo vse na svoj način in tako je tudi s tednom, posvečenim malčkom.

Dotični teden prevzamejo dečki poseble svojih očetov. Tako je mladi Grant Stepard otvoril teden s pridigo s pričnico svojega očeta. Njegove učne besede so bile: »Deček je opica, ki počenja to, kar vidi pri drugih.« 200 dečkov je prevzelo istočasno vodilna mestna vodstva vseh državnih poslov. Župan Los Angelesa je bil tistega dne 18 letni fant, a predsednik višega sodišča in starosta gasilske zveze sta nosili kratke hlače, 30 dečkov je prevzelo posle policistov in imeli se pravico posegati v vse policijske zadave. V šolah so poučevali učenci, katere so izvolili tovarisi. Zasedli so mesta ravateljev, predsedovali so konferencam profesorskega zborna, odmerjali so varijski disciplinarne kazni itd. Učitelji odnosno profesorji so deloma zapustili šole, deloma so pa sedeli v klo-

peh, toda v poslovanje svojih začasnih kolegov se niso smeli vmesavati. Tudi naši dečki bi tako izpremembo z veseljem podravili.

Nos slavnje igralke

Publika v »Comédie française« te dni ni hotela verjeti svojim očem, ko je nastopila znana igralka Cecile Sorelova z močjo izpremenjenim profilon. Ta najslavnejša sodobna francoska igralka se zna najlepše oblačiti, toda doslej jo je kazil izrazito orlovske nos. Naenkrat se je pa pojavila na odrvu s klasičnim grškim nosom. Občinstvo je prvi hip ostrimel, potem je pa zatočilo navdušeno plokati, še predno se je predstavila pričela.

Za igralko je bil to najboljši dokaz, da je občinstvo simpatično sprejelo njen grški nos. Iznadljivi novinarji so pa kmalu zavoljili, da si je dala igralka svoj orlovske nos, kurirčini poton popraviti. In tako je postal igralkin nos čez noč slaven, vendar pa ne tako, kakor nos kraljice Kleopatre, ki je po zatrjevanju zgodovinarjev izpremenil smer svetovne zdovedine.

OTROŠKE NOGAVICE

ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato načenčnejše

13

Razlika.

Prvi čevljarski vajenec: Čuj, prijatelj, zdaj pa vsem, kakšna je razlika med našim mojstrom in pomočnikom.

Drugi vajenec: No, pa povej!

— Če je pomočnik bolan, pravijo,